
Μουσικοθεραπεία:
Θεωρητικές
Προσεγγίσεις,
Πρακτικές Εφαρμογές
και Βιωματικές
Ασκήσεις

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Κέντρο Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης (Κ.Ε.Δι.Βι.Μ.) του **Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Ε.Κ.Π.Α.)** σας καλωσορίζει στο Πρόγραμμα Συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης και συγκεκριμένα στο πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης με τίτλο **«Μουσικοθεραπεία: Θεωρητικές Προσεγγίσεις, Πρακτικές Εφαρμογές και Βιωματικές Ασκήσεις»**.

Η ανάγκη συνεχούς επιμόρφωσης και πιστοποίησης επαγγελματικών δεξιοτήτων οδήγησε το **Πρόγραμμα Συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης (E-Learning)** του Ε.Κ.Π.Α. στο σχεδιασμό των πρωτοποριακών αυτών Προγραμμάτων Επαγγελματικής Επιμόρφωσης και Κατάρτισης, με γνώμονα τη **διασύνδεση της θεωρητικής με την πρακτική γνώση**, αναπτύσσοντας κυρίως, την εφαρμοσμένη διάσταση των επιστημών στα αντίστοιχα επαγγελματικά πεδία.

Στη συνέχεια, σας παρουσιάζουμε αναλυτικά το πρόγραμμα σπουδών για το πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης: **«Μουσικοθεραπεία: Θεωρητικές Προσεγγίσεις, Πρακτικές Εφαρμογές και Βιωματικές Ασκήσεις»**, τις προϋποθέσεις συμμετοχής σας σε αυτό, καθώς και όλες τις λεπτομέρειες που πιστεύουμε ότι είναι χρήσιμες, για να έχετε μια ολοκληρωμένη εικόνα του προγράμματος.

2. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το εν λόγω εκπαιδευτικό πρόγραμμα αποσκοπεί στο να εκπαιδεύσει, με τρόπο **θεωρητικό** και **πρακτικό**, ειδικούς της ψυχικής υγείας και ευρύτερα επαγγελματίες του χώρου της υγείας, μουσικούς, εκπαιδευτικούς αλλά και το ευρύ κοινό, σε θέματα που αφορούν τη συμβολή της μουσικής στην ψυχονητική ανάπτυξη από τη βρεφική ηλικία μέχρι και την τρίτη ηλικία, αλλά και σε μουσικοθεραπευτικές πρακτικές που εφαρμόζονται για την αντιμετώπιση ψυχολογικών και άλλων ιατρικών διαταραχών. Το πρόγραμμα έχει δύο σκέλη: ένα θεωρητικό που καλύπτεται μέσω της ανασκόπησης της σχετικής σύγχρονης βιβλιογραφίας κι ένα πρακτικό-βιωματικό που υλοποιείται μέσω παραδειγμάτων από την θεραπευτική πράξη και βιωματικών ασκήσεων στις διαλέξεις μέσω video και live streaming με ειδικούς.

Κατά την ανάπτυξη του προγράμματος θα προσδιοριστούν εννοιολογικά και θα περιγραφούν θέματα της **μουσικοθεραπείας** που εστιάζουν:

- (α) στη σημασία της μουσικής τόσο για την ανάπτυξη των νοητικών λειτουργιών όσο και για την επεξεργασία του συναισθήματος σε όλη την πορεία της ζωής του ανθρώπου,
- (β) στην περιγραφή των διαδικασιών που χρησιμοποιούν τη μουσική ως θεραπευτικό μέσο.

Θα περιγραφούν τόσο οι παρεμβάσεις Νευρολογικής Μουσικοθεραπείας, όπου η μουσική χρησιμοποιείται για την αποκατάσταση γνωστικών, αισθητηριακών ή/ και κινητικών προβλημάτων που είναι αποτέλεσμα νευρολογικών διαταραχών, τόσο σε παιδιά όσο και σε ενήλικες, αλλά και προσεγγίσεις όπως αυτή των Nordoff-Robbins, όπου μέσω της δημιουργικότητας ενισχύονται οι ατομικές δεξιότητες των συμμετεχόντων.

Βασικός σκοπός του εκπαιδευτικού αντικειμένου είναι η **εκπαίδευση** και η **εξοικείωση** με τα οφέλη της μουσικής εμπειρίας, που αποτελεί μία από τις πλουσιότερες σε περιεχόμενο, διότι περιλαμβάνει αισθητηριακά, κινητικά, συναισθηματικά και γνωσιακά στοιχεία, στο πλαίσιο της επαγγελματικής της χρήσης ως παρέμβαση σε εκπαιδευτικά και θεραπευτικά πλαίσια με άτομα ή ομάδες που επιθυμούν να αναβαθμίσουν την ποιότητα ζωής τους και να βελτιώσουν την σωματική, κοινωνική, συναισθηματική και πνευματική τους κατάσταση και υγεία, σε ένα επιστημονικό πλαίσιο που ορίζεται από το βιο-ψυχο-κοινωνικό μοντέλο προσέγγισης της ψυχικής υγείας.

3. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΠΟΥ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΔΕΚΤΟΙ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ - ΤΡΟΠΟΣ ΕΝΤΑΞΗΣ

Αίτηση συμμετοχής μπορούν να υποβάλλουν:

- ▶ απόφοιτοι Πανεπιστημίου/ΤΕΙ της ημεδαπής και της αλλοδαπής
- ▶ απόφοιτοι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με συναφή στο αντικείμενο εργασιακή εμπειρία

Η αίτηση συμμετοχής υποβάλλεται ηλεκτρονικά, μέσω της ιστοσελίδας:

<https://elearningekpa.gr/>

4. ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ

Τα προαπαιτούμενα για την παρακολούθηση του Προγράμματος από τους εκπαιδευόμενους είναι:

- ▶ Πρόσβαση στο Διαδίκτυο
- ▶ Κατοχή προσωπικού e-mail
- ▶ Βασικές γνώσεις χειρισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών

5. ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Η διδασκαλία στα προγράμματα εξ αποστάσεως επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης του Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης του ΕΚΠΑ διεξάγεται μέσω του διαδικτύου, προσφέροντας στον εκπαιδευόμενο «*αυτονομία*», δηλαδή δυνατότητα μελέτης ανεξαρτήτως περιοριστικών παραγόντων, όπως η υποχρέωση της φυσικής του παρουσίας σε συγκεκριμένο χώρο και χρόνο.

Το εκπαιδευτικό υλικό του προγράμματος διατίθεται σταδιακά, ανά διδακτική ενότητα, μέσω ειδικά διαμορφωμένων ηλεκτρονικών τάξεων. Κατά την εξέλιξη κάθε θεματικής ενότητας αναρτώνται σε σχετικό link οι απαραίτητες για την ομαλή διεξαγωγή της εκπαιδευτικής διαδικασίας ανακοινώσεις.

Ο εκπαιδευόμενος, αφού ολοκληρώσει τη μελέτη της εκάστοτε διδακτικής ενότητας, καλείται να υποβάλει ηλεκτρονικά, το αντίστοιχο τεστ αξιολόγησης. Τα τεστ μπορεί να περιλαμβάνουν ερωτήσεις αντιστοίχισης ορθών απαντήσεων, πολλαπλής επιλογής, αληθούς/ψευδούς δήλωσης, ή upload, όπου ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να διατυπώσει και να επισυνάψει την απάντησή του. Η θεματική ενότητα μπορεί να συνοδεύεται από τελική εργασία, η οποία διατίθεται κατά την ολοκλήρωση της θεματικής ενότητας (εφόσον το απαιτεί η φύση της θεματικής ενότητας) και αφορά το σύνολο της διδακτέας ύλης.

Παράλληλα, παρέχεται **πλήρης εκπαιδευτική υποστήριξη** δεδομένου ότι ο εκπαιδευόμενος μπορεί να απευθύνεται ηλεκτρονικά (για το διάστημα που διαρκεί το εκάστοτε μάθημα) στον ορισμένο εκπαιδευτή του, μέσω ενσωματωμένου στην πλατφόρμα ηλεκτρονικού συστήματος επικοινωνίας, για την άμεση επίλυση αποριών σχετιζόμενων με τις θεματικές ενότητες και τις ασκήσεις αξιολόγησης ή την τελική εργασία.

6. ΤΡΟΠΟΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ

Σε κάθε διδακτική ενότητα ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να επιλύει και να υποβάλλει ηλεκτρονικά το αντίστοιχο τεστ, τηρώντας το χρονοδιάγραμμα που έχει δοθεί από τον εκπαιδευτή του. Η κλίμακα βαθμολογίας κυμαίνεται από 0 έως 100%. Συνολικά, η βαθμολογία κάθε θεματικής ενότητας προκύπτει κατά το 60% από τις ασκήσεις αξιολόγησης και κατά το υπόλοιπο 40% από την τελική εργασία, η οποία εκπονείται στο τέλος του συγκεκριμένου μαθήματος και εφόσον το απαιτεί η φύση αυτού.

Η χορήγηση του **Πιστοποιητικού Επιμόρφωσης** πραγματοποιείται, όταν ο εκπαιδευόμενος λάβει σε όλα τα μαθήματα βαθμό μεγαλύτερο ή ίσο του 50%. Σε περίπτωση που η συνολική

βαθμολογία ενός ή περισσότερων μαθημάτων δεν ξεπερνά το 50%, ο εκπαιδευόμενος έχει τη δυνατότητα επανεξέτασης των μαθημάτων αυτών μετά την ολοκλήρωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας του προγράμματος. Η βαθμολογία που θα συγκεντρώσει κατά τη διαδικασία επανεξέτασής του είναι και η οριστική για τα εν λόγω μαθήματα, με την προϋπόθεση ότι ξεπερνά εκείνη που συγκέντρωσε κατά την κανονική διάρκεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Σε διαφορετική περίπτωση διατηρείται η αρχική βαθμολογία.

7. ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ - ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ

Πέρα από την **επιτυχή ολοκλήρωση** του προγράμματος για τη χορήγηση του Πιστοποιητικού απαιτούνται τα εξής:

► Συμμετοχή του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης

Η διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης Εκπαιδευόμενου στοχεύει στη διασφάλιση της ποιότητας των παρεχομένων εκπαιδευτικών υπηρεσιών. Συγκεκριμένα, εξουσιοδοτημένο στέλεχος του Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης του ΕΚΠΑ, επικοινωνεί τηλεφωνικά με ένα τυχαίο δείγμα εκπαιδευόμενων, προκειμένου να διαπιστωθεί εάν συμμετείχαν στις εκπαιδευτικές διαδικασίες του προγράμματος, εάν αντιμετώπισαν προβλήματα σε σχέση με το εκπαιδευτικό υλικό, την επικοινωνία με τον ορισμένο εκπαιδευτή τους, καθώς και με τη γενικότερη μαθησιακή διαδικασία. Η τηλεφωνική επικοινωνία διεξάγεται με την ολοκλήρωση του εκάστοτε προγράμματος, ενώ η μέση χρονική διάρκειά της συγκεκριμένης διαδικασίας είναι περίπου 2-3 λεπτά.

Σε περίπτωση μη συμμετοχής του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης, εφόσον κληθεί, ή μη ταυτοποίησής του κατά τη διεξαγωγή της, δεν χορηγείται το πιστοποιητικό σπουδών, ακόμα και αν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς την εξ αποστάσεως εκπαιδευτική διαδικασία.

► Συμμετοχή του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Εγγράφων

Ο δειγματοληπτικός έλεγχος εγγράφων διασφαλίζει την εγκυρότητα των στοιχείων που έχει δηλώσει ο εκπαιδευόμενος στην αίτηση συμμετοχής του στο Πρόγραμμα και βάσει των οποίων έχει αξιολογηθεί και εγκριθεί η αίτηση συμμετοχής του σε αυτό.

Κατά τη διάρκεια ή μετά το πέρας του προγράμματος, πραγματοποιείται δειγματοληπτικός έλεγχος εγγράφων από τη Γραμματεία. Ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να είναι σε θέση να προσκομίσει τα απαραίτητα δικαιολογητικά τα οποία πιστοποιούν τα στοιχεία που έχει δηλώσει στην αίτηση

συμμετοχής (Αντίγραφο Πτυχίου, Αντίγραφο Απολυτήριου Λυκείου, Βεβαίωση Εργασιακής Εμπειρίας, Γνώση Ξένων Γλωσσών κ.τ.λ.).

Σε περίπτωση μη συμμετοχής του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Εγγράφων, εφόσον κληθεί, ή μη ύπαρξης των δικαιολογητικών αυτών, δεν χορηγείται το πιστοποιητικό σπουδών, ακόμα και αν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς την εξ αποστάσεως εκπαιδευτική διαδικασία.

► **Αποπληρωμή του συνόλου των διδάκτρων**

Ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να μην έχει οικονομικής φύσεως εκκρεμότητες. Σε περίπτωση που υπάρχουν τέτοιες, το πιστοποιητικό σπουδών διατηρείται στο αρχείο της Γραμματείας, μέχρι την ενημέρωση της για τη διευθέτηση της εκκρεμότητας.

Αναλυτική περιγραφή των παραπάνω υπάρχει στον Κανονισμό Σπουδών:

<https://elearningekpa.gr/regulation>

8. ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

Οι συγγραφείς του εκπαιδευτικού υλικού είναι μέλη ΔΕΠ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών ή και ειδικοί εμπειρογνώμονες με ιδιαίτερη συγγραφική καταξίωση, οι οποίοι κατέχουν πολύ βασικό ρόλο στην υλοποίηση του προγράμματος.

9. ΠΩΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΝΕΤΑΙ Η ΥΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης περιλαμβάνει **3 θεματικές ενότητες (μαθήματα)**.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Μουσική και Νους

Διδακτική Ενότητα 1: Η μουσική στο πλαίσιο των παρεμβάσεων συμπληρωματικής και εναλλακτικής ιατρικής

Διδακτική Ενότητα 2: Χρονοβιολογία, Ρυθμός και μουσική

Διδακτική Ενότητα 3: Η συμβολή της μουσικής στην ανάπτυξη των νοητικών λειτουργιών

Διδακτική Ενότητα 4: Μουσική και επεξεργασία του συναισθήματος

Η Μουσική ως Θεραπεία

Διδακτική Ενότητα 1: Δημιουργική μουσικοθεραπεία

Διδακτική Ενότητα 2 Νευρολογική μουσικοθεραπεία

Διδακτική Ενότητα 3: Κλινικές εφαρμογές της μουσικοθεραπείας σε παιδιά με ειδικές ανάγκες

Διδακτική Ενότητα 4: Κλινικές εφαρμογές της μουσικοθεραπείας σε ασθενείς με νευρολογικές διαταραχές

Διδακτική Ενότητα 5: Μουσικοθεραπεία και χρόνιος πόνος

Διδακτική Ενότητα 6: Μουσικοθεραπεία και ψυχική υγεία

Μάθημα - Δομή Προγράμματος μίας Μουσικοθεραπείας

Διδακτική Ενότητα 1: Δομή προγράμματος μίας μουσικοθεραπείας για ηλικίες: 3-5 ετών

Παραδείγματα παιχνιδιού με τους ήχους και δραστηριότητες Μουσικής Ακρόασης και Μουσικού Αυτοσχεδιασμού.

Στην ενότητα θα γίνει περιγραφή δραστηριοτήτων Μουσικής Ακρόασης και Μουσικού Αυτοσχεδιασμού στον χώρο του Νηπιαγωγείου σε ένα ετήσιο ομαδικό μάθημα, μια φορά εβδομαδιαίως, σε ηλικίες 3, 4, 5 ετών που αποτελούν ξεχωριστά τμήματα. Τα παραδείγματα διδασκαλίας θα δείχνουν την σημασία του παιχνιδιού ως μέσο μουσικοθεραπείας και τα ορατά οφέλη στον ψυχισμό των νηπίων όπως στην αυτοπεποίθηση, κοινωνικοποίηση, μη λεκτική έκφραση συναισθημάτων, μη λεκτική επικοινωνία, δημιουργικότητα και καλλιτεχνική ευαισθητοποίηση.

Διδακτική Ενότητα 2: Το hip hop ως θεραπευτική παρέμβαση

Οι δύο συγκεκριμένες ενότητες διεξάγονται μέσω live streaming και είναι υποχρεωτικές.

Η σύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση (live streaming) πραγματοποιείται μέσω ειδικά διαμορφωμένης εκπαιδευτικής πλατφόρμας. Οι εκπαιδευόμενοι με τη χρήση προσωπικών κωδικών μπορούν να εισέρχονται και να παρακολουθούν τα δια ζώσης μαθήματα τις μέρες και ώρες που πραγματοποιούνται, εξ αποστάσεως, χωρίς να είναι υποχρεωτική η φυσική παρουσία. Το Live Streaming παρέχει στους εκπαιδευόμενους τη δυνατότητα να έχουν στον υπολογιστή τους ήχο και εικόνα και να υποβάλουν ερωτήσεις στους Εισηγητές είτε φωνητικά, είτε γραπτά (μέσω μηνυμάτων υποστηριζόμενο από το σύστημα).